

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради України з питань
аграрної політики та земельних відносин за період роботи
десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання
(лютий – липень 2019 року)

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин на період роботи десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання протягом звітного періоду Комітет проводив засідання, комітетські слухання, «круглі столи», засідання робочих груп, наради та робочі зустрічі.

Протягом десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання до Комітету надійшло **14 законопроектів**, з опрацювання яких Комітет визначений головним, та **32 законопроекти**, з опрацювання яких Комітет визначено не головним.

Верховною Радою України прийнято в першому читанні проект Закону України про сільськогосподарську кооперацію (реєстр. № 6527-д від 25.06.2018).

Законопроектом пропонується нова модель створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні, яка відповідає потребам малих та середніх виробників, сприятиме їх кооперації з метою підвищення прибутковості господарювання та покращення життя в сільській місцевості.

Засідання Комітету

За звітний період відбулось 3 засідання Комітету, на яких розглянуто 13 питань, в тому числі 4 законопроекти, з підготовки і попереднього розгляду яких Комітет визначений головним.

«Круглі столи», комітетські слухання,
засідання робочих груп, наради та робочі зустрічі

Для обговорення та опрацювання законопроектів в рамках роботи Комітету були проведені засідання робочих груп, робочі зустрічі і наради, в тому числі ряд зустрічей з керівництвом Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Так, протягом десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання працювала робоча група, створена при Комітеті Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, з підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання меліорованих земель та меліоративних систем» (рішення Комітету від 26.01.2016, протокол № 26).

З метою усунення наявних логістичних проблем у сільському господарстві та недопущення їх виникнення у майбутньому народні депутати України – члени Комітету продовжили свою роботу в робочій групі з оперативного вирішення питань логістики у сільському господарстві, створеній при Мінагрополітики.

28 лютого 2019 року у Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин відбувся круглий стіл на тему: «Забезпеченість та контроль за якістю і ринком засобів захисту рослин».

Народні депутати – члени Комітету під час обговорення відмітили, що на ринку засобів захисту рослин кількість фальсифікованих пестицидів складає 25-30 % і доходить до 90 % у роздрібній продажі, що призводить до негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, загибелі бджіл та свійських тварин, а також загибелі посівів та забрудненню сільськогосподарської продукції.

Учасники круглого столу звернули увагу на необхідність посилення контролю за якістю та застосуванням пестицидів, відновлення в Україні власного виробництва засобів захисту рослин, яке повинно істотно вплинути на цінову політику на цьому ринку та дозволить знизити собівартість вирощеної сільськогосподарської продукції, адже на сьогодні складова засобів захисту рослин у кінцевій продукції може доходити до третини всіх витрат.

13 березня 2019 року у Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин відбулась нарада щодо цінової політики на послуги з надання води для поливу сільськогосподарських культур.

Учасники наради зазначили, що ситуація із підвищенням цін на послуги з надання води для поливу сільськогосподарських культур є вкрай напруженою.

Зокрема, народні депутати України – члени Комітету наголосили на тому, що через скасування диференційних тарифів на електроенергію для подачі води на полив сільськогосподарських культур виникла гостра проблема на півдні України, що може призвести до збитковості виробництва сільськогосподарської продукції та до негативних соціально-економічних наслідків.

Також учасники заходу відмітили, що у зв'язку із збільшенням тарифів на електроенергію та послуги з надання води для зрошувальних потреб, рентабельність утримання зрошувальних земель значно зменшиться, що у свою чергу унеможливить їх подальший розвиток та переоснащення.

За результатами наради підготовлено листи до відповідних центральних органів виконавчої влади щодо необхідності удосконалення державної підтримки сільського господарства в частині часткової компенсації сільськогосподарським виробникам вартості електроенергії, використаної для поливу на зрошувальних землях.

13 березня 2019 року відбулась робоча зустріч членів Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин з представниками аналітичних центрів Молдови, Грузії та Вірменії.

Під час зустрічі сторони обговорили актуальні питання щодо адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері агропромислового комплексу.

20 березня 2019 року відбувся круглий стіл на тему: «Проблемні питання використання майбутнього врожаю та корпоративних прав в якості застави для одержання кредитних ресурсів підприємствами аграрного сектору».

Участь у заході взяли народні депутати України, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Олена Ковальова, уповноважені представники Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Міністерства юстиції України, Національного банку України, Національного університету біоресурсів і природокористування України, а також керівники та відповідні представники профільних аграрних асоціацій.

Заступник Голови Комітету Олександр Бакуменко під час свого виступу зазначив, що сьогодні в аграрному секторі існують проблеми, які виникають при залученні кредитних ресурсів через заставу майбутнього врожаю та заставу корпоративних прав, адже сучасні умови ведення бізнесу для аграрних підприємств в Україні вимагають від їх учасників додаткових гарантій для виконання своїх зобов'язань.

Учасники круглого столу звернули увагу також і на те, що деякі питання правового регулювання щодо аграрних розписок не узгоджується із земельним законодавством та обговорили пропозиції щодо можливих шляхів врегулювання порушених проблем.

10 квітня 2019 року у Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин відбувся круглий стіл на тему: «Проблеми передачі в користування земель водного фонду».

Участь у заході взяли народні депутати України, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Володимир Топчій, заступник Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру Олександр Краснолуцький, перший заступник Голови Державного агентства водних ресурсів України Михайло Хорєв, Голова Державного агентства рибного господарства України Ярослав Белов, начальник управління агропромислового розвитку Черкаської обласної державної адміністрації Ігор Колодка, представники Національного університету біоресурсів і природокористування України, керівники профільних аграрних асоціацій, експерти та представники землевпорядних організацій.

Учасники круглого столу обговорили проблемні питання формування земельних ділянок державної та комунальної власності для передачі водних об'єктів в користування, повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з розпорядження земельними ділянками дна водних об'єктів загальнодержавного значення, можливості зменшення розміру прибережних захисних смуг з урахуванням існуючої забудови і врегулювання питань користування гідроспорудами при передачі в оренду водних об'єктів. Було зазначено, що проблем, які виникають при передачі у користування земель

водного фонду, доволі багато і тому в Комітеті активно проводиться робота щодо їх вирішення. Зокрема, Комітетом доопрацьовано до повторного другого читання проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення порядку передачі в оренду водних об'єктів у комплексі з земельними ділянками (реєстр. № 3157), який розроблено з метою посилення захисту прав вітчизняних сільгосптоваровиробників, які використовують у своєму виробництві зрошувальне землеробство, і рекомендовано Верховній Раді України прийняти його у повторному другому читанні та в цілому як Закон.

29 травня 2019 року у Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин відбулись комітетські слухання на тему: «Малі форми господарювання як основа сталого сільського розвитку в контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом».

У заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Віктор Шеремета, заступник Міністра юстиції України Іванна Смачило, керівник сектору сільського господарства представництва Європейського Союзу в Україні Крістіан Бен Хелл, керівник проекту Європейського Союзу «Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики в Україні» (SAFPI) Джон Мілнз, керівник напряму з сільського господарства, санітарних та фітосанітарних питань – група підтримки України в Єврокомісії Маркус Клінгер, уповноважені представники наукових установ, а також керівники профільних аграрних організацій та асоціацій.

Учасниками заходу були обговорені питання щодо проблем оподаткування малих форм господарювання у сільському господарстві та їх вплив на сталий сільський розвиток; імплементації норм податкового законодавства країн-членів Європейського Союзу в законодавство України в частині юридичної ідентифікації малих форм господарювання; оподаткування та податкових преференцій для малих сільськогосподарських виробників та самозайнятих сільськогосподарських виробників у Європейському Союзі на базі досвіду Німеччини, Сербії та країн Західних Балкан тощо.

30 травня 2019 року у Комітеті Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин проведено робочу зустріч з депутатом Європейського Парламенту Петером Йаром.

Участь у заході взяли народні депутати України – члени Комітету, Петер Йар – депутат Європейського Парламенту, член комітету з питань сільського господарства та розвитку сільських територій, пані Бріджіт Йар, Томас Віндмьоллер – директор BVVG GmbH з управління та реалізації земель, пані Ант'є Фрезе – керівник відділу Федерального міністерства сільського господарства та продовольства, пан Крістоф Конрад Гільген – менеджер проекту «Німецько-український агрополітичний діалог» з питань управління землею, Герман Інтерман – радник Посольства Федеративної Республіки Німеччина з аграрних питань, Євгенія Чоботова – співробітник Посольства Федеративної Республіки Німеччина з економічних питань, заступник Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру Олександр

Краснолуцький, уповноважені представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, Національного університету біоресурсів і природокористування України, а також керівники профільних аграрних асоціацій.

Під час зазначеної зустрічі були обговорені питання щодо реалізації в країнах Європейського Союзу Резолюції Європейського Парламенту від 27.04.2017 «Щодо стану концентрації сільськогосподарських угідь в ЄС: як полегшити доступ землі для фермерів». Цим документом Європейський Парламент окреслив основні напрямки розвитку законодавства країн ЄС стосовно регулювання обігу сільськогосподарських земель.

5 червня 2019 року у Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин відбувся круглий стіл на тему: «Законодавче врегулювання зміни угідь земель сільськогосподарського призначення».

Участь у заході взяли народні депутати України – члени Комітету, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Володимир Топчій, представники Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Національного університету біоресурсів і природокористування України, а також керівники та уповноважені представники профільних аграрних асоціацій.

Учасниками круглого столу було відзначено, що на сьогоднішній день існує ряд проблем, пов'язаних із встановленням та зміною земельних угідь. Зокрема, на сьогодні залишається не врегульованим питання щодо відсутності у Державному земельному кадастрі відомостей про належність земельних ділянок до особливо цінних земель, а також складної процедури зміни цільового призначення таких земель. У зв'язку з цим учасники заходу обговорили шляхи вирішення порушених проблем.

Прийом громадян

13 березня 2019 року відбувся особистий прийом громадян народним депутатом України – членом Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Мушаком О.П.

Питання, з якими звертались громадяни, стосувались діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, реалізації прав громадян у процесі передачі у приватну власність земельних ділянок, на яких розміщено нерухоме майно, що перебуває у їх власності.

На всі порушені питання громадяни отримали вичерпні відповіді та роз'яснення норм чинного законодавства.

Опрацювання вхідної кореспонденції

За період роботи десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (лютий – липень 2019 року) у Комітеті опрацьовано 650 документів від органів державної влади, громадських організацій та громадян.